

Перевірка фактів про віспу мавп (MPX)

Інформація про симптоми, профілактику, дії у разі підозри та підтвердження інфекції

У світі, а також в Австрії, наразі відбувається сплеск віспи мавп. Якщо у Вас є скарги, особливо після ризикованих контактів, зверніться до свого лікаря або зателефонуйте на гарячу лінію здоров'я 1450!

Віспа мавп — це хвороба, що підлягає реєстрації.

Що таке віспа мавп?

Віспа мавп (англійською: Monkeypox, MPX) викликається вірусом віспи мавп.

Як передається віспа мавп?

- Прямий контакт з висипами, пухирьцями або пустулами хворих, наприклад:
 - поцілунки
 - обійми
 - милування
 - сексуальні контакти
- Контакт з використаними предметами, наприклад:
 - рушники
 - постільна білизна
 - одяг
 - посуд
 - сексуальні іграшки

- Повітряно-крапельний шлях, наприклад:
 - тривале спілкування на невеликій дистанції

У разі тісного контакту (у тому числі сексуального) з хворими існує висока ймовірність передачі. Вміст пухирьців дуже заразний.

Які симптоми викликає віспа мавп?

- Спочатку виникають загальні скарги (від 5 до 21 дня після контакту з хворою особою):
 - лихоманка, озноб, втома
 - біль: у голові, спині, м'язах
 - збільшення лімфатичних вузлів
- Зміни на шкірі проявляються протягом 1–3 днів:
 - висипи на шкірі: плями, пухирьці, пустули
 - Вони можуть з'являтися на всьому тілі, у тому числі на слизових оболонках, та викликати сильний біль
 - Пізніше з'являються кірочки, які відпадають
 - Посилання на фото: <https://www.ecdc.europa.eu/en/monkeypox/images-monkeypox-lesions>

До відпадання всіх кірочок та загоєння всіх змін на шкірі людина залишається заразною (як правило, 3–4 тижні).

Наскільки небезпечна віспа мавп?

- Зазвичай симптоми самі зникають через кілька тижнів.
- У виняткових випадках спостерігається тяжке протікання хвороби, що може призвести навіть до смерті:
 - додаткові інфекції шкіри
 - запалення легенів
 - запалення очей з постійним пошкодженням очей
- Наступні групи осіб мають підвищений ризик тяжкого протікання віспи мавп:
 - новонароджені та діти (до 12 років)
 - вагітні жінки
 - люди похилого віку (старше 80 років)
 - люди з імунною недостатністю

Як можна запобігти віспі мавп?

- Пильно слідкувати за гігієною
- Уникати тісного контакту з хворими
- Уникати контакту з предметами, якими користувалися хворі
- Уникати частій зміни та/або невідомих сексуальних партнерів

Презервативи не забезпечують достатнього захисту під час сексуальних контактів. Тісного (шкірного) контакту (у тому числі сексуального контакту) достатньо для передачі вірусу!

Що робити у разі підозри на віспу мавп?

Контрольний перелік: Чи стосуються мене один або кілька з наступних пунктів?

- Чи є у мене скарги?
- Чи був у мене тісний контакт з особою, у якої підтвердилася віспа мавп?
- Чи було у мене багато тісних контактів протягом останнього 21 дня?
 - У тому числі сексуальних контактів?
 - Передусім, з незнайомими людьми?
- Чи був/була я у місцях, де спостерігається віспа мавп?

Якщо так:

- Суворо уникати подальших контактів та слідкувати за гігієною
- Звернутися до лікаря або зателефонувати на гарячу лінію здоров'я 1450
- Обстежитися у лікаря
 - Попередньо записатися по телефону!

У мене був контакт з хворою на віспу мавп людиною. Що мені робити?

- Суворо уникати тісних контактів
 - Особливо з групами ризику
- Слідкувати за гігієною

- Зателефонувати на гарячу лінію здоров'я 1450
 - Надайте інформацію про свої скарги, можливі попередні щеплення від віспи та про останній контакт з хворою особою
- Офіційно зареєстровані особи, що мали контакт з хворим, можуть зробити щеплення навіть після контакту, вакцинація має відбутися якомога раніше протягом 4 днів та має сенс лише протягом 14 днів
 - Докладнішу інформацію може надати місцеве управління охорони здоров'я
- За наявності скарги слід звернутися до лікаря

Що робити у разі підтвердження захворювання на віспу мавп?

- Ізоляція до загоєння всіх уражень шкіри:
 - Лікарський огляд для підтвердження загоєння всіх змін шкіри
 - Суворо уникати будь-яких фізичних контактів з іншими людьми
 - Якщо у родині кілька осіб, слідкувати за тим, щоб залишатися в окремій кімнаті, у кращому випадку користуватися окремим туалетом та ванною кімнатною
 - Не користуватися побутовими предметами, рушниками, постільною білизною разом з іншими особами
- Повідомити осіб, з якими Ви контактували, до управління охорони здоров'я:
 - (тісні) контакти за минулий 21 день
 - Особи, з якими Ви контактували, можуть зробити щеплення після контакту
- Медична допомога:
 - У разі погіршення стану здоров'я звернутися на гарячу лінію 1450 або до лікаря

Що робити після закінчення ізоляції?

- Прибрати та продезинфікувати кімнати, де Ви перебували
 - Див. докладну інструкцію «[Empfehlungen für Patient:innen und Haushaltsangehörige zur abschließenden Reinigung und Desinfektion bei bestätigter Affenpocken-Infektion](#)»
- Статеві зв'язки мають бути захищеними наступні 8 тижнів (презерватив)

Як зробити щеплення від віспи мавп?

Наразі в Австрії доступна обмежена кількість вакцини проти віспи мавп. Зробити щеплення можуть наступні особи:

- Профілактична вакцинація надається медичним працівникам з високим ризиком зараження, а також особам з особистою ризикованою поведінкою, це особи, що часто змінюють сексуальних партнерів, зокрема, чоловіки з одностатевими партнерами
- У разі контакту з особою, хворою на віспу мавп, також надається можливість постконтактної вакцинації, тобто після контакту.
 - Підтверджена особа, з якою відбувся контакт («постконтактна вакцинація»)
 - В ідеалі протягом 4 днів, але не пізніше 14 днів після контакту
 - Особи з особистою ризикованою поведінкою, тобто особи, що часто змінюють сексуальних партнерів, зокрема, чоловіка з одностатевими партнерами

Де можна зробити щеплення?

- Щеплення призначається управлінням охорони здоров'я
- Якщо Ви належите до осіб, які контактували з хворими або знаходяться у групі ризику, зверніться до свого місцевого уповноваженого управління охорони здоров'я

Де можна зробити тест?

- За підозри зараження віспою мавп відбувається обстеження у лікаря
 - Необхідний попередній запис по телефону [Див. також: Що робити у разі підозри на віспу мавп?]

Де знайти додаткову інформацію про віспу мавп?

- Австрія
 - [Humane Affenpocken \(sozialministerium.at\)](https://www.sozialministerium.at)
 - [Affenpocken - AGES](https://www.ages.at)
 - [Wissen statt Vorurteile – Affenpocken – Aids Hilfe Wien](https://www.aids-hilfe-wien.at)
- Європа
 - [Monkeypox \(europa.eu\)](https://europa.eu)
 - [Joint ECDC-WHO Regional Office for Europe Monkeypox Surveillance Bulletin \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/monkeypox-surveillance)
 - [RKI - Infektionskrankheiten A-Z - Affenpocken](https://www.rki.de)
 - [UK –Monkeypox: background information](https://www.gov.uk)
- Світ
 - [Monkeypox outbreak 2022 - Global \(who.int\)](https://www.who.int)
 - [Monkeypox | Poxvirus | CDC](https://www.cdc.gov)
- Контакт з лікарем
 - 1450
 - [„Arztsuche“ \(aerztekammer.at\)](https://www.aerztekammer.at)
- Перевірка симптомів
 - [Symptomchecker der Charité: PoxApp \(charite.de\)](https://www.charite.de)